

RAUMA
VANHANKIRKONKATU 13
Arkeologinen valvonta
1.8.–2.8.2016

HuK Janne Haarala & FT Kari Uotila
Muuritutkimus ky

TIIVISTELMÄ

Raumalla Vanhankirkonkatu 13 pihalla tehtiin pihalaatoituksen ja nurmikon vaihto, joka valvottiin arkeologisesti. Massanvaihto tapahtui sen verran ohuesti (noin 5-30 cm), ettei kohteesta tullut 1900-lukua vanhempaa kerrosta. Pihan eteläosasta tuli esiin 1800-luvulla rakennetun ja todennäköisesti vuonna 1971 puretun piharakennuksen ehjää kivijalkaa.

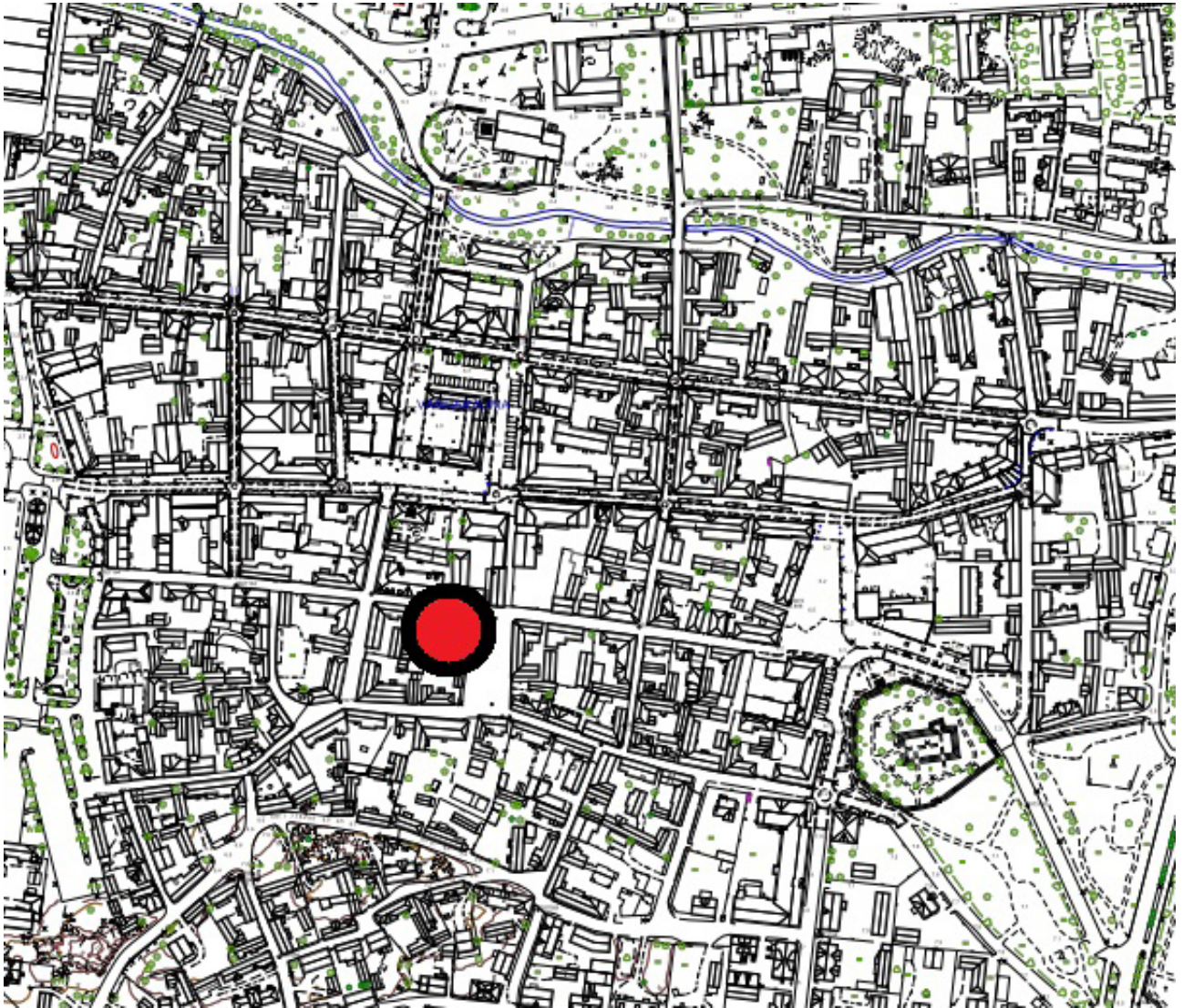
ARKISTO JA REKISTERITIEDOT

MJ-rekisteritunnus	684500001 (Vanha Rauma)
Kunta	Rauma
Kohde	Vanha Rauma, Vanhankirkonkatu 13
Ajoitus	Historiallinen aika, valvottu kerros 1900-luku
Tutkimuksen laatu	Arkeologinen valvonta
Peruskartta	TM35-lehtijako: M3143E4
Koordinaatit	ETRS-TM35FIN – koordinaatit N 6789378 E 204584 ETRS-gk22 – koordinaatit N 6779784 E 22473678 Korkeus noin 6,14 – 6,55 m mpy (N2000)
Tutkimuslaitos	Muuritutkimus ky
Vastuullinen johtaja	FT Kari Uotila
Kenttätyöjohtaja	Huk Janne Haarala
Kenttätyöaika	1.8.-2.8.2016
Tutkitun alueen laajuus	Valvottu alue 215 m ²
Tutkimuksen tilaaja	Museovirasto, Kulttuuriympäristöpalvelut
Tutkimuslupa	Suullinen lupa, saatu Museoviraston Kulttuuriympäristöpalvelujen intendentiltä Tuula Heikkurinen-Montellilta Raumalla 1.8.2016
Tutkimuksen löydöt	Ei löytöjä
Tutkimuksen kuvat	Digikuvat Muurututkimus MuTu116022Dg_1–5
Aikaisemmat tutkimukset	2009 Päivi Hakanpää (Inventointi) 2012 Katja Vuoristo (Inventointi)
Alkuperäinen raportti	Museoviraston arkisto
Raportin digitaalinen kopio	tilaaja, Rauman kaupunki, Rauman museo, Satakunnan museo

Raportin kannen kuva MuTu116022Dg_1: Valvotun alueen itäreuna avattuna sekä kivijalan koilliskulma esillä. Etelästä, 1.8.2016, Janne Haarala.

SIJAINTIKARTTA

Kartta 1.
Tutkimuskohde punaisella.
Pohjakartta: Rauman kaupunki

SISÄLLYSLUETTELO

1 Johdanto	2
2 Taustat	2
3 Havainnot	2
4 Yhteenvedo	3

Liitteet: Kartat (Kartat 2 ja 3)
Kuvat (MuTu116022Dg_2-5)

Kuva: pihan purettu ulkorakennus vuoden 1965 ilmakuvassa (Rauman kaupunki)

1 Johdanto

Vanhassa Raumassa osoitteessa Vanhankirkonkatu 13 (Kiinteistötunnus 001-133-118) tehtiin arkeologinen valvontatutkimus 1.8.-2.8.2016. Valvottavana alueena oli kyseisessä osoitteessa sijaitseva piha-alue. Piha kuuluu Iso-Kirwelä -nimiseen Vanhan Rauman taloon. Valvontatutkimuksen suoritti Huk Janne Haarala Muuritutkimus ky:stä. Valvonnat kuvat on arkistoitu Muuritutkimuksen digitaaliseen arkistoon tunnuksella MuTu116022Dg_1-5. Mittaukset on suoritettu Muuritutkimuksen Stonex S7 tarkkuus-gps:llä ETRS-GK22 -koordinaatistoon ja korkeusjärjestelmään N2000.

2 Taustat

Rauman kaupungin kaavoitusosastolta 1.8.2016 otettiin yhteyttä Muuritutkimuksen Itäkadun kaivaukseen ja kerrottiin että Vanhankirkonkatu 13:sta on alkamassa pihan kunnostustyö. Pihan kunnostuksessa oli tarkoitus uusaa pihan laatoitus ja nurmikkoalueet sekä tehdä uudet käytävälinjaukset. Uuden laatoituksen ja muun pihan kunnostuksen maksimisyvyys oli 50 cm sen hetkisestä maanpinnasta.

Rauman kaupungilla tai museolla ei ollut tietoa kyseisestä hankkeesta myöskään Museovirastoon ei oltu missään yhteydessä. Museoviraston Kulttuuriympäristöpalvelujen intendentti Tuula Heikkurinen-Montell oli tulossa samana päivänä Raumalle. Ennen tutkimusluvan saantia poistettiin vain pintanurmikkoa ja betonilaattoja. Tutustuttuaan kohteeseen, Heikkurinen-Montell antoi Muuritutkimus ky suullisen tutkimusluvan valvontatutkimukseen.

Vanhankirkonkatu 13:n koko tontti on merkitty Rauman 2000-luvun kaupunkiarkeologisissa inventoinneissa todennäköisesti säilynyt ja/tai tutkimuksellisesti erityisen mielenkiintoinen -alueeseen (Hakanpää 2009 ja Vuoristo 2012). Vuoden 1756 kartan mukaan Kirwelä-nimisen tontin on omistanut Wonberg (Hakanpää 2009 ja Vuoristo 2012). Vuonna 1800 Iso-Kirwelän tontin omisti kaupunginvouti Thomas Welin (<https://www.vanharauma.fi/vanhan-rauman-rakennukset/kaikki-vanhan-rauman-talot/iso-kirwela/>). Vuoden 1900 muutospiirrosten mukaan tontilla on ollut kolme rakennusta, joista kaksi ulkorakennusta. Muutosten yhdessä tontin itäreunalla ollut ulkorakennus on purettu ja asuinrakennusta laajennettu kahteen suuntaan. Tällöin tontin eteläreunan ulkorakennusta on myös laajennettu ja siihen on rakennettu kahden asunnon käymälät. Vuonna 1971 purettiin tontin eteläreunan ulkorakennus (<https://www.vanharauma.fi/vanhan-rauman-rakennukset/kaikki-vanhan-rauman-talot/iso-kirwela/>).

3 Havainnot

Pihan eteläosasta (lähtökorkeus n. 6,45-6,55 m mpy) tuli heti noin 5-10 senttimetrin paksuisen nurmikon, mullan ja soran poiston jälkeen esille rakennuksen kokonainen kivijalka. Havaitun kivijalan koilliskulmaan tehtiin kaivinkoneella valvonnan alussa noin 30x30 cm koekuoppa. Koekuopassa oli pintakerroksia noin 25 senttimetriä. Korkeudelta 6,20 m mpy tuli esille hyvin musta kulttuurikerros, johon tehtiin pieni lapiopisto (koekuopan pohja 6,14 m mpy). Kerroksesta tuli tiilen murujen ja posliinin palojen lisäksi myös muovirooskaa. Löydöt jätettiin kerrokseen paikalleen. Kerroksen paksuutta ja sen luonnetta ei yritetty selvittää, koska sen korkeus oli jo riittävän alhaalla pihan kunnostuksen tarpeen nähden.

Kivijalan koilliskulman kiveä oli jo aiemmin siirretty, todennäköisesti pihan keskellä olevan valaisimen sähkökaapelin asennuksen yhteydessä. Sähkökaapeli laitettiin nyt kulkemaan kivijalan pohjoispuolen ulkoreunaa pitkin. Kyseinen kivi irtosi kokonaan koekuopan kaisuun yhteydessä ja se nostettiin alkuperäiselle paikalleen mahdollisimman hyvin. Kiven paikaltaan poistaminen paljasti ainakin kivijalan koilliskulmassa toisen samanlaisen kivikerran ja niiden välissä oli ollut laastia. Muualta kivijalan kiviä ei otettu esiin muuten kuin niiden yläpinta. Kaikki kivet olivat lohkottuja. Kivien pituus vaihteli 0,5–1 metrin välillä, kuitenkin pääosa lähellä yhtä metriä. Kivien leveys oli 20-30 senttimetriä. Kivien paksuus oli koilliskulman perusteella noin 20-25 senttimetriä.

Useissa kivissä oli tasaisin välein poranreikiä. Kivijalan kivet ovat korkeudella 6,40 m mpy länsireunassa ja itäreunassa 6,50 m mpy. Kivijalan pituus itä-länsi-suunnassa on 10,5 metriä ja leveys etelä-pohjoissuunnassa 3,6 metriä. Kivijalan länsipäädystä noin 4 metrin päässä kulkee etelä-pohjoissuuntainen väliseinä. Väliseinä kivet olivat samanlaiset kuin muualla kivijalassa. Kivijalkaan liittyvä rakennus näkyy vuoden 1965 ilmakuvassa.

Pihan keskellä (lähtökorkeus n. 6,35-6,49 m mpy) pintamaata poistettiin noin 15-30 senttimetriä. Tähän kerrokseen sisältyi vain nurmikkoa ja sen alainen multakerros sekä vanha laatoitus ja niiden alainen pohjustushiekka. Multakerroksen alta tuli koko alueelta mullansekainen hienojakoinen hiekkakerros. Pihan itäreunassa multakerroksen paksuus oli vain 10 cm, alta tuli vaaleaa hyvin hienojakoista hiekka, joka liittyy tontin itäreunan rakennusten perustuksiin. Tätä vaaleaa hiekkakerrosta ei poistettu lainkaan.

Pihan portin (lähtökorkeus 6,25 m mpy) luota etelään johtavalta kulkureitin keskeltä ei poistettu maata lainkaan. Osa betonilaatoista tontin luoteiskulmassa jäi paikalleen. Kulkureitin molemmista reunoista läheltä rakennuksia pintamaata, nurmikkoa ja soraa, poistettiin 5-10 senttimetriä.

4 Yhteenveto

Raumalla Vanhankirkonkatu 13 pihalla tehtiin pihalaatoituksen ja nurmikon vaihto, joka valvottiin arkeologisesti. Massanvaihto tapahtui sen verran ohuesti (noin 5-30 cm), ettei kohteesta tullut 1900-lukua vanhempaa kerrosta. Pihan eteläosasta tuli esiin 1800-luvulla rakennetun ja todennäköisesti vuonna 1971 puretun piharakennuksen ehjää kivijalkaa, joka jätettiin paikalleen.

Kaarinassa 20.12.2016

Huk Janne Haarala ja FT Kari Uotila
Muuritutkimus ky

Kauppatori

Isoraastuvankatu

Vähäraastuvankatu

Vanhankirkonkatu

Eteläpitkätie

RAUMA Vanhankirkonkatu 13
Janne Haarala & Kari Uotila 2016
Muuritutkimus ky
MITTAUSDOKUMENTOINTI
J. Haarala
Puht.piiirt. J. Haarala

Yleiskartta
Valvottu alue
MK 1:500
Pohjakartta: Rauman kaupunki
Koord. ETRS-gk22
Kork. N2000

KARTTA 2

20 m

6779870
22473625

6779870
22473700

6779760
22473625

8

7

9

10

11

13

12

Vanhankirkonkatu

11

13

6,25

6779795
22473670

6779795
22473685

6,35

6,27

6,35

6,49

6,43

6,17

6,24

Kivijalan ulkoreuna

6779780
22473670

6779780
22473685

väliseinä

6,48
6,43

6,48

6,20 kult.kerros pinta
6,14 koekuopan pohja

6,50

6,55

RAUMA Vanhankirkonkatu 13 Janne Haarala & Kari Uotila 2016	Valvotun alueen pintakorkeudet, kaivuusyvytydet ja havaittu kivijalka
Muuritutkimus ky	
MITTAUSDOKUMENTOINTI J. Haarala Puht.piirt. J. Haarala	MK 1:100 <small>Koord. ETRS-gk22 Kork. N2000</small>
	KARTTA 3

0 2m

MuTu11622Dg_2. Havaitun kivijalan länsipääty. Idästä, 2.8.2016, J. Haarala

MuTu11622Dg_3. Havaittu kivijalka esillä ja kivijalan ympäristö pihakaivuun tavoitesyvyydessä. Lounaasta, 2.8.2016, J. Haarala

MuTu11622Dg_4. Pihan portti ja kulkureitti kaivuun tavoitesyvyudessa. Etelästä, 2.8.2016, J. Haarala

MuTu11622Dg_5. Valvottu alue pihakaivuun tavoitesyvyudessa. Koillisesta, 2.8.2016, J. Haarala